

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

140. An possit inquirere, corrigere & punire aliquorum excessus sine speciali permissione seu concessione Episcopi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Boccat. & plures alii. Ampliatur quoque hæc sententia à Sbroz. n. 7. ut procedat, etiam parte non citata, citatis pro hoc Alciat. inc. cum contingat. de iurejur. n. 125. Rupella l. 1. forens. institut. c. 30. Covar. l. 1. var. resolut. c. 4. num. 5. Afflict. decis. 2. 20. col. 4. &c. Et hæc esse opinionem communem, practicam, & curiarum observantiam testibus Afflict. & Ruin.

3. Nihilominus limitat prædictam sententiam suam Sbroz. num. 8. dum ait eam procedere, quando absolutio à juramento perita esset ad effectum agendi, & ad personam habilitandam, ut non obitante juramento detegere possit fraudem contractus; secus, si perita ad tollendam obligationem contractus vel probationem causæ, pro ut Boccat. in comment. ad constit. pr. Gl. 2. num. 47. dicit, hæc distinctionem servari per Auditores, quibus Papa committit relaxationem à juramento, si & prout à jure fuerit relaxandum, & prout firmant Covar. & Roland. locis cit. Quin etiam Sbroz. num. 9. & 10. in hoc non satis sibi constans, declarat procedere dictam sententiam affirmativam, si Episcopus commississet Vicario omnimodam jurisdictionem in omnibus causis & factis, vel aliquid spirituale (credo esse errorem Typographicum, & pro spirituale ponendum speciale) in litteris Vicariatus enumerasset, & ubi enumeratum hoc non esset majus absoluteione à juramento; siquidem jam non procederet Episcopus sine speciali commissione sibi unà cum generali Vicariatus officio concessa.

4. Limitat illam denique num. 11. nisi petens absoluteionem esset jam effectus perjurus; eo quod Vicarius non possit absolvere à perjurio juxta Felin. in c. 1. de iurejur. vers. 7. Ruin. cons. 66. col. 2. in 4. Roland. cons. 34. num. 4. in 1. Boccat. loc. cit. num. 40. quos citat. Sed cur à perjurio absolvere nequiret Vicarius? cum non sit casus Papalis, aut regulariter loquendo reservatus Episcopo. Et dato, esse specialiter reservatum Episcopo, & consequenter ad absolvendum ab illo egere Vicarium Episcopi speciali mandato; est tamen hæc absolutio à perjurio distinctum quid ab absoluteione à juramento ipso, & ex eo, quod unum non possit sine speciali commissione, non sequitur, quod nec alterum possit sine eo. Verumtamen de hac questione melius statuet, ex principiis generalibus traditis supra, ubi num Vicarius sine speciali mandato dispensare possit in casibus, in quibus id potest Episcopus, quæ proinde revidenda.

Questio 138. Num Vicarius possit absolvere à voto aut illud commutare?

Respondeo: hujus quoque resolutionem petendam à dictis supra locis cit. & sic in specie ait Sbroz. l. 2. q. 19. num. 4. & 5. non posse Vicarium sine speciali mandato commutare votum, utpote quod unum est de casibus Episcopo reservatis.

Questio 139. Num Vicarius concedere possit indulgentias, quas concedere potest Episcopus?

1. **R**espondeo primò: id eum non posse sine speciali mandato Episcopi. Sbroz. l. 2. q. 40. n. 9. citans plures. Item Pirh. ad tit. de offic. Vicar. num. 48. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 35. Azor. Institut. mor. p. 2. l. 3. c. 45. q. 13. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 199. citans Borgas. de irregul. p. 3. tit. de indulg. n. 2. & p. 7. c. fin. num. 27. Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. n. 172. Franc. Leon. in Thef. fori Eccles. p. 1. c. 10. in fine P. Leuren. Vicarius Episc. Tract. 1.

Barbos. de potest. Episc. p. 3. alleg. 54. num. 90. citans insuper Benzon. de Jubil. l. 1. c. 20. vers. conveniunt. Lavor. de indulg. p. 1. c. 11. num. 51. Est enim hic actus omnino voluntarius & meræ gratiæ. Pirh. Azor. &c. Et indulgentiæ sunt de majoribus, ac ideo requirunt speciale mandatum. Sbroz. loc. cit. num. 10. citans c. cum ex eo. & c. nostro. de penit. & remiss. & utrobique Canonistæ.

2. Respondeo secundo: potest tamen id de speciali mandato Episcopi. Pirh. Azor. Ventrigl. locis cit. Sbroz. l. cit. num. 2. & 3. citans Cardin. in c. nostro. de penit. & remiss. in fine & in Clem. 1. de offic. Vicar. n. 19. Borgas. ubi ante. Felin. & alios; concedere enim indulgentias non est ordinis Episcopalis, sed dignitatis vel jurisdictionis, & hinc facultas illas concedendi potest inferiori ab Episcopo conferri. Ventrigl. l. cit. citans Bonacin. Tom. 1. tit. de indulg. d. 5. q. 1. punct. 3. num. 10. & seq. Ricc. in pr. p. 2. resolut. 222. Barbos. de potest. Episc. p. 3. allegat. 54. num. 90. Item Sbroz. cit. num. 1. citans Abb. in c. accedentibus. de excess. Prelator. num. 2. Pavin. de potest. Capit. Sede vac. p. 1. q. 4. num. 4. Navar. in comment. de Jubileo, & indulg. c. 31. num. 7. & 8. Sylv. in sum. de indulg. n. 11. Unde etiam concedi potest hæc facultas dandi indulgentias Vicario Episcopi, ubi is non esset Sacerdos; quia simplici Clero demandari potest; cum non sit ordinis, ut dictum, sed jurisdictionis. Ventrigl. l. cit. Sbroz. num. 4. citatis Oldrado. cons. 73. n. 8. qui dicat illud esse de mente omnium DD. Pavin. ubi ante &c. Sic enim Cardinales diaconi dare possunt indulgentias. Sbroz. num. 5. ex D. Thom. in 4. sentent. dist. 2. q. 3. Item Episcopus electus & confirmatus, licet non consecratus, neque adhuc presbyter. Sbroz. n. 6. citatis D. Thom. ubi ante d. 22. a. 2. Abb. in c. Suffraganeus. de elect. & in cit. c. accedentibus. num. 4. qui etiam dicat esse communem Anchar. Felin. &c. Limitat tamen responsonem Sbroz. num. 7. ut procedat de iis indulgentiis generalibus, quæ sunt & dignitatis Episcopalis, & in simul jurisdictionis, secus de specialibus, quæ sunt de foro penitentiarum, & dantur quandoque à presbyteris, quibus commissum est secundum varios modos providere peccatori, hæc enim requirunt in dante ordinem & characterem Sacerdotalem.

PARAGRAPHUS VI.

De potestate Vicarii circa corrigendum, puniendum, gratiandum.

Questio 140. An Vicarius generalis Episcopi possit inquirere, corrigere & punire aliquorum excessus sine speciali permissione seu concessione Episcopi?

1. **R**espondeo: Vicarius vi generalis commissio- nis Vicariatus non habet potestatem corrigendi, puniendi aliquorum excessus, crimina vel delicta; adeoque nec inquirendi huic in finem, ut puniat aut corrigat. Sbroz. l. 2. q. 142. num. 1. citans quamplurimos. Pirh. loc. cit. num. 44. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 222. citans Rebuff. in pr. tit. de form. Vicar. num. 137. Barbos. juris eccles. l. 1. c. 15. num. 22. citans Ugolin. de offic. Episc. c. 4. §. 7. n. 2. v. 7. cum communi, juxta expressum textum c. licet. de offic. Vicar. in 6. Causæ siquidē criminales computantur inter negotia graviora; cum tractetur de gravi poena infligenda; adeoque in mandato generali non comprehenduntur.

E 3

Pirh.

Pirh. l. cit. citans c. quod translatione. de offic. legati; unde si procedat in his, seu alicuiusmodi aliquem pertinentem ad jurisdictionem criminalem exercet sine speciali mandato, processus ipso jure est invalidus. Pirh. l. cit. Pax Jord. l. cit. num. 223. Sbroz. l. cit. n. 2. citans Federic. de Senis. consil. 220. num. 2. Verum de his plura infra, ubi de potestate Vicarii circa cognoscendum varias causas.

2. Et sic jam in specie non potest sine speciali mandato Episcopi amovere seu deponere à beneficiis, officiis, administrationibus, ordine. Pirh. Pax-Jord. locis cit. Barbof. l. cit. num. 23. Ventrigl. l. cit. num. 24. Cardin. de Luca. de benef. d. 77. num. 14. Sbroz. l. 2. q. 111. num. 7. & q. 130. num. 4. juxta expressum textum cit. c. licet. de offic. Vicar. in 6. Sic, et si liceat Judicibus Ecclesiasticis ad imitationem legum civilium punire Clericos confiscatione bonorum in casibus, in quibus sic Laici essent puniendi, juxta Diaz. in pract. crimin. Can. c. 124. Jul. Clarum in pract. crim. §. final. q. 78. vers. quero nunc. Anchar. in c. vergentis. de heret. num. 21. Boer. decis. 263. per tot. apud Sbroz. l. 2. q. 158. num. 1. non poterit tamen Vicarius Episcopi in illis casibus sine speciali mandato Episcopi confiscare bona Clericorum. Pax Jord. l. cit. num. 22. citans Barbof. de potest. Episc. p. 3. allegat. 54. num. 119. Sbroz. l. cit. num. 2. non enim in generali commissione jurisdictionis venit potestas confiscandi bona. Sbroz. num. 3. citans Bald. in l. Imperatores. ff. de offic. Praefect. in fine. Alex. in l. 1. ff. de offic. Episc. num. 75. Roman. cons. 59. num. 2. &c. Sic Vicarius non potest exercere poenam verberationis vel fustigationis, etsi id forte posset Episcopus. Sbroz. l. 2. q. 154. à n. 3.

3. Poterit nihilominus Vicarius sine speciali commissione imponere poenas leves. V. G. mulctas pecuniarias, vel alias similes, propter delicta non gravia. Sbroz. l. 2. q. 143. num. 12. & ex eod. Pirh. l. cit. num. 65. hanc addens rationem, quod omnis jurisdictionis, praesertim ordinaria, annexam habere debeat potestatem aliquam coercitivam, saltem modicam, ne alioquin sit inefficax. Juxta l. ult. ff. de offic. ejus, cui mand. est jurisd.

Quaestio 141. An Vicarius Episcopi punire possit excessus Officialium Laicorum sibi servientium, puta Notarii, Actorum, Nunciorum, Executorum, & similibus?

Respondet affirmativè Sbroz. l. 2. q. 146. n. 2. in fine. citatis Jo. And. & Archid. in c. si Episcopus. de offic. Ordinar. in 6. Boer. decis. 9. num. 7. Barbat. de potest. Cardinal. q. 21. num. 10. & plurimos alios contra alios, quos refert Sbroz. num. 1.

2. Quin etiam posse Vicarium punire familiares & Officiales non tantum suos, seu sibi deservientes, sed etiam familiares & servientes Episcopo, propter unitatem Episcopi & Vicarii: & quia familiares Cardinalium puniri possunt ab eorum Vicariis, tenent Cardin. in Clem. ne Romani. de elect. Soarez. l. receptar. sentent. num. 156. & alii apud Sbroz. l. cit. num. 2. quod ipsum tamen ait Sbroz. num. 5. se verum credere, dum vicarius Episcopo notum faceret voluntatem puniendi Officiales Episcopi; eo quod juxta Bartol. in l. Officiales. c. de offic. Rect. Provinc. per illum textum; quando minor Officialis vult punire delinquentem subdium majori Officiali, tenetur id notum ei facere.

Quaestio 142. Num Vicarius corrigere possit excessus privilegiorum, & in specie Regularium privilegiorum extra claustra degentium?

Responder ad primum, Fagnan. in c. quoniam. de offic. delegat. num. 24. quod etsi id competat Episcopo autoritate illi ad hoc concessa à Trident. sess. 14. cap. 4. non tamen ea potestas per generalem commissionem Vicariatus transfundat in ejus Vicarium. Posse tamen id ei specialiter delegari ab Episcopo juxta regulam cit. c. quoniam, dum ibi Episcopus constituitur delegatus Papae in his, quae non poterat ante concilium expedire, sed non per verba denotantia electam esse industriam personam, nempe Episcopi.

2. Pari ferè modo respondet Fagn. l. cit. num. 22. ad secundum, facultatem hanc, quam quod ad hoc Episcopus habet per Trident. sess. 6. c. 13. non transfundi in Vicarium, nisi per specialem commissionem; cum jure ordinario Episcopus careat hac potestate, & non habeat eam nisi quo ad non exemptos, & Concilium non utatur dictione implicativa etiam, sed tantum dicat: tanquam super hoc à Sede Apostolica delegato.

Quaestio 143. An Vicarius Episcopi in criminibus mixti fori procedere possit contra Laicos per viam capture & incarcerationis?

Respondeo: non videntur in hoc convenire Laici, dum, tametsi in dictis criminibus contra Ecclesiasticum non posse contra eos dicta viâ capturae & incarcerationis procedere, sed solum posse eum contra illos agere censuris, usque non sufficientibus, ministerio Judicis saecularis implorato, tenent apud Sbroz. l. 2. q. 152. num. 3. Jo. Lup. in c. per vestras. §. sed est pulchra dubitatio. de reg. Juris in 6. q. 11. Jo. And. in addit. ad speculat. tit. de offic. Ordinar. Follet. in pract. crim. fol. 97. num. 52. Clar. pract. crim. §. fin. q. 37. dicens hanc opinionem esse communem, & in praxi servari. Quam sententiam non nisi sub hac limitatione, tenet Sbroz. l. cit. num. 4. quod procedat, ubi Praelatus Ecclesiasticus legitime praescripserit hanc facultatem procedendi contra Laicos dicta viâ capturae.

2. De cetero affirmativam pro Judice Ecclesiastico, quod dicta viâ procedere possit (& consequenter etiam Vicarium Episcopi, saltem de speciali mandato Episcopi sui) tenent apud eundem Sbroz. num. 2. Jo. And. Dominic. Franc. in c. cum Episcopus. de offic. Ordinar. in 6. Roman. singul. 911. Felin. in c. cum sit generale. de foro compet. n. 2. Aufrerius in Clem. 1. de heret. q. 5. Cuch. Instit. juris can. de Episc. tit. 6. num. 112. l. 2. testantem se vidisse in pluribus urbibus à familia Episcopi capi, & incarcerari Laicos, non repugnantibus Judicibus Laicis; & sic Episcopum tenere posse Officiales armatos pro executione Justitiae dixisse Roland. cons. 47. per tot. vol. 1. & ab hac sententia affirmativa ait Sbroz. in fine n. 4. credere se non esse recedendum.

3. Porro crimina fori mixti, in quibus saepe Judex saecularis & ecclesiasticus praevencionem praetendit, plura enumerat Sbroz. l. 2. q. 151. ex Claro in pract. crim. & Cuch. Instit. Jur. Can. de Episc. tit. 6. num. 78. & seq. nempe crimen haeresis, adulterium, incestum, concubinatum, stuprum, sacrilegium, sodomiam, fortilegium, usuram, simoniam, falsum